

volatelův názor, že by byl žalobce vběhl do auta a zachytil se o kliku v každém případě, i kdyby byl žalovaný dbal veškerých předepsaných a věcných opatření ve vedení silostroje a v zacházení s ním, není ve zjištěných skutkového podkladu. Zastává-li dovolatel i v dovolání stanovisko, že podle skutkového stavu nebylo zapotřebí zmírniti rychlost jízdy ani dávatí výstražná znamení, doznává, že si v osudné době ani neuvědomil, že jeho vozidlem může býti způsobena škoda, ač tomu ve skutečnosti tak bylo, a doznává tím vlastně zavinění. Provozování silostroje vyžaduje zvláštní znalosti a neobyčejnou péči (§ 1299 obč. zák.), ručí tedy osoby provozem tím zaměstnané nejen, že učiní případná a vhodná opatření, nýbrž i za nedostatek zvláštní zkušenosti a nutné duchapřítomnosti, a zračí se proto zavinění i v tom, že si řidič silostroje v konkrétním případě neuvědomí, že jeho vozidlem může býti přivoděna nehoda.

Čís. 8676.

Pozemková reforma.

Výluka § 31 náhr. zák. vztahuje se i k vlastnictví nabytému vydržením.

Pro řízení o pozemkové reformě, týkající se zabrané půdy, jest jedině rozhodným stav knihovní a katastrální.

Vlastnictví přidělených nemovitostí nabývá se přímo přidělem, aniž třeba fysického odevzdání.

(Rozh. ze dne 1. února 1929, R I 29/29.)

Procesní soud první stolice vyhověl žalobě, již se domáhali žalobci, by bylo uznáno jich vlastnictví k dílci pozemku, a by žalovaní byli uznáni povinnými to uznati a vzdáti se užívání dílce pozemku. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl.

Nejvyšší soud zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by, pomina důvod, z něhož zrušil rozsudek prvního soudu, znovu rozhodl.

Důvody:

Žalovaní, popírajíce tvrzení žaloby, namítli jen, že sporného pozemku nabyli vydržením více než šedesátiletým. Bylo tudíž jen zkoumati, zda tvrzení žaloby zakládají nárok žalobní a, pakli ano, zda jsou prokázána, a dále zda má námitka vydržení průchod čili nic. Odvolací soud místo toho pustil se do úvah, že se hranice pozemku v přírodě nemusí srovnávati s hranicemi v mapě katastrální, ač žalovaní toho netvrdili, a dovozuje, že žalobci nenabyli přidělem sporného pozemku v hranicích katastrální mapy, nýbrž jen v těch hranicích, jak ho jejich předchůdci užívali a užívali oprávněni byli. Tím by celý spor byl sveden na scestí, neboť jest patrné, že, nemůže-li se podle § 31 náhr. zák. po uplynutí třiceti

dnů nikdo dovolávatí vlastnictví ani proti státu, jenž pozemek převzal, ani proti přídělci, jemuž jej přikázal, vztahuje se tato výluka i na vlastnictví nabyté vydržením, takže pravda-li, že žalovaní v řečené lhůtě vlastnické nároky neuplatnili, ztratili vlastnictví nabyté tvrzeným více než šedesátiletým vydržením. Oklikou, kterou se dal odvolací soud, že prý přídělci nabývají přiděleného pozemku jen v hranicích, jak ho jejich předchůdci užívali a užívati oprávněni byli, umožňovalo by se jim právě naopak, by vydržení přes záповěď § 31 uplatnili a byl by tak tento kategorický předpis učiněn úplně vratkým a dobrodiním, jímž má býti pro přídělce, vyřazeno. Zákon chce chrániti přídělce, jenž musí státu zaplatiti za nabytí půdy přidělem získané, a proto ukládá třetímu uchazeči, by zavčas, v určité lhůtě, nárok svůj uplatnil, by přídělce po jejím uplynutí byl navždy proti všem nárokům vzniklým před převzetím půdy Státním pozemkovým úřadem chráněn. Nehledíc tedy k tomu, že odvolací soud vnesl do věci námítku nesrovnalosti hranic v přírodě s hranicemi v katastru, které žalovaní nečinili, takže se sami žalovaní, v jichž prospěch ji do sporu vnesl, proti tomu brání, jest vytknouti, že pro řízení o pozemkové reformě, přejímací i přidělové, může býti rozhodným jedině stav knihovní a katastrální, stav knihovní, pokud jde o jednotlivé parcely, a stav katastrální, pokud jde o jich výměru a hranice, takže, jakž jasně plyne z předpisů min. nař. o vyšetření a uvedení v patrnost zabraného majetku ze dne 9. ledna 1920, čís. 61 sb. z. a n. § 6 (1), čís. 2 a 3, pak odst. (2) a (5) a § 8, kniha pozemková, držebnostní archy pozemkové a katastrální mapa rozhodují, a, nikoli tomu odporující fysická držba, která nedbá výměry a hranic katastrálních, neboť tím by, jak již řečeno, do věci vnášen byl zmatek a ochrana přídělci v § 31 náhr. zák. zaručená byla zmařena. Po právní stránce podotýká se toto: Jak nejvyšší soud již v rozhodnutích čís. 7862 a 7960 sb. n. s. blíže vyložil, nabývá se vlastnictví přidělených nemovitostí přímo přidělem, aniž by bylo třeba fysického odevzdání, stačí k nabytí pouhý důvod, jímž jest přiděl, takže, půjde-li o vlastnictví Publiciánské podle § 372 a násl. obč. zák., nesejde na držbě stran, nýbrž budou se měřiti jen jejich důvody co do své síly a jakosti. O takový případ tu půjde, protože důvodem zřizujícím plné vlastnictví jest podle § 27 příd. zák. teprve konečné rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, na jehož základě může býti vlastnictví pro přídělce knihovně vloženo, a takové rozhodnutí žalobci nevykázali. Kdyby je byli vykázali, byla by jejich žaloba vindikací, poněvadž však je nevykázali, je pouhou žalobou Publiciánskou, a s hlediska vlastnických důvodů stran žalobci mají, hledí-li se ke skutkovým zjištěním nižších stolic, pro sebe aspoň přiděl prozatímní, žalovaní však naprosto žádný. (Tak již rozhodnutí ze dne 6. prosince 1928, č. j. Rv I 525/28 čís. sb. 8536.)

Čís. 8677.

Ke vzniku veřejné obchodní společnosti je třeba i náležitosti § 7 uv. zákona k obch. zákonu.

(Rozh. ze dne 1. února 1929, Rv I 783/28.)